

ἕνας περὶ πᾶν ἀπὸ μονοπάτια ἀπάτητα ΓΒλαχογιάνν. Τὰ παλληκάρ. 5 || Ἄσμ.

Βρίσκω λημέρια ἀπάτητα κι ὅλα χορταριασμένα
ἔρ. Κολοκοτρών. 2, 137. — Ποιήμ.

Νὰ περπατοῦμε τοὺς ἐρ'μῆς, τ' ἀπάτητα τὰ δάση
ΚΚρυστάλλ. Ἔργα 1, 207

Ξέρεις τ' ἀπάτητο βουνὸ ποῦ τὴν κορφὴν του χιόνι
χειμῶνα καλοκαίρι ζώνει;

ΚΠαλαμ. Ἀσάλ. ζωὴ 2 175

Τὰ ξωτικά, τὰ θαυμαστά λουλούδια
φυτρώνουνε 'ς τ' ἀπάτητα ἀκρογιάλια

ΚΜαρκίν. ἐν Ἀνθολ. Ἡ Ἀποστολίδ. 230. Συνών. ἄπα-
τος (II). β) Ὁ μὴ θλιβεὶς διὰ τῶν ποδῶν ἢ ἄλλως,
ἐπὶ σταφυλῶν ἐν τῷ ληνῷ σύνηθ. καὶ Πόντ. (Κερασ.
Τραπ.): Ἀπάτητα σταφύλια σύνηθ. Συνεκδ. καὶ ἐπὶ τοῦ
γλεύκους τοῦ ἐξ ἀπατήτων σταφυλῶν Θήρ.: Ἀπάτητος μοῦ-
στος. Πβ. ἀπάτης (II) 1. 2) Ὁ μὴ φορεθεὶς, ἐπὶ ὑπο-
δημάτων Στερελλ. (Αἰτωλ.): Τ' ἔχου ἀπάτ'γες τ' ἐς παντόφλεις.

3) Ὁ μὴ ἀνεχόμενος νὰ πατοῦνται τὰ κτήματά του
Πελοπν. (Μάν.): Ἀπάτητος ἄνθρωπος. 4) Ὁ μὴ δυνάμενος
νὰ διαβαθῇ ἢ ὁ μὴ διαβαθεὶς ἔνεκα φυσικῆς ἰδίᾳ ἀνωμα-
λίας, ἀδιάβατος, ἄβατος σύνηθ.: Ἀπάτητο μέρος Νάξ.
(Ἀπύρανθ.) Συνών. ἄβατος 1, ἀδιάβατος Α 2 (α),
ἀδιάβατος 1 (α), ἀπέραστος. β) Ἐκεῖνος εἰς τὸν
ὁποῖον δὲν δύναται τις νὰ προσεγγίσῃ, ἀπροσπέλαστος
Στερελλ. (Αἰτωλ.): Βράχους - τόπους ἀπάτ'τους. Συνών.
ἄβατος 1 β. γ) Τὸ οὐδ. οὐς., μέρος ἀπρόσιτον Ἀντι-
κύθ. Κρήτ. — ΚΠαλαμ. Ἀσάλ. ζωὴ 2 110: Ποιήμ.

Τ' ἀπάτητα ὀνειρεύομαι καὶ τ' ἄψαχτα τοῦ κόσμου,
τ' ἄστρα, 'ς τὸ χάος ἀνέυρετα, χαμένα . . .

ΚΠαλαμ. ἐνθ' ἄν. 5) Ἐνεργ. ὁ μὴ πατήσας, ἐπὶ ποδὸς
Θράκ.: Φρ. Μ' ἔκαμε τ' ἀπάτητο (ἐνν. πόδι = δὲν μ' ἐπε-
σκέφθη).

Β) Μεταφ. 1) Ὁ μὴ δυνάμενος νὰ κυριευθῇ ἢ ὁ μὴ
κυριευθεὶς, ἀπόρρητος κοιν.: Ἀπάτητο κάστρο κοιν. || Ποιήμ.

Σὲ χρόνια περασμένα, τὸν παλαιὸ καιρὸ,
Φράγκοι πατοῦν τὴν Πόλιν τὴν ἀπάτητην

ΚΠαλαμ. Τραγοῦδ. πατρ. 4. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Ἰδ. Χρον.
Μορ. Η 3025 (ἐκδ. JSchmitt) «μαντατοφόρους ἔστειλαν
'ς τὸν πρίγκιπα Γουλιάμον | συμβίβασιν ἐζήτησαν, ἀπά-
τητοι νὰ εἶναι». Συνών. ἄπατος 2. β) Ἀμόλυντος,
ἀγνός, παρθένος, ἐπὶ νέας Μακεδ.: Ἀπάτητη κόρη. Συνών.
ἄγγιχτος 3, ἄγγιχτος 3, ἀμάκκωτος 2, ἀπάρθε-
νος 1, ἀπασπάτευτος 3. 2) Ἀπαράβατος, ἱερὸς ΚΚρυ-
στάλλ. Ἔργα 2, 66: Ποιήμ.

Τ' εἶναι τοῦ κόσμου ἀπάτητο σημερινὸ ζακόνι
βασιλοπούλλα ὁ βασιλῆας, φτωχεῖα ὁ φτωχὸς νὰ παίρνῃ.

3) Ὁ μὴ ἐπηρεασθεὶς ὑπὸ νεκροῦ, ἐπὶ παιδίων Πόντ.
(Χαλδ.): Τὸ παιδί μ' ἀπάτειτον ἐν', ἄμμα κατ' ἄλλο δέρετ'
εὔρεν ἄτο (τὸ παιδί μου δὲν ἐβλάβη ἀπὸ νεκρὸν ἢ ἐξω-
τικόν, ἀλλὰ τὸ βρῆκε ἄλλο κακόν).

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Ἀπάτ'τους Θεσσ.
(Καλαμπάκ.)

ἄπατος (I) ἐπίθ. κοιν. ἄπατους βόρ. ιδιῶμ. Οὐς.
ἄπατο τό, ἐνιαχ. ἄπατου Ἡπ. Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ. ἄ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ οὐς. πάτος.

1) Ὁ μὴ ἔχων πάτον, πυθμένα, ἥτοι βαθύτατος, ἰδίως
ἐπὶ θαλάσσης, λίμνης κττ. κοιν.: Ἀπατὴν θάλασσα - λίμνη.
Ἀπατα νερὰ κοιν. Ἀπατο ποτάμι σύνηθ. Ἀπατους ποῦντους
(γούρνα) Στερελλ. (Αἰτωλ.) Ἀπατα βάθη Θράκ. (Τζετ.)
Τοῦ καράβι βούλιαξι σὶ ἄπατα νερὰ Σκόπ. Ὁπου κι ἂν πέσ',
ἀνοίγ' λάκκουμα ἄπατου Στερελλ. (Ἀράχ.) || Φρ. Ἐπεσε

'ς τ' ἄπατα νερὰ (ἐπὶ περιπλοκῇ ὑποθέσεώς τινος) Μεγίστ.
Μπρὸς βαθὺν καὶ πῖσον ἄπατου (μεταξὺ δύο κακῶν. Συνών.
φρ. μπρὸς βαθὺν καὶ πῖσον ρέμα) Στερελλ. (Εὐρυταν.
κ. ἄ.) || Ποιήμ.

Μὴν ἔξαφνα ἐλύσσαξε τὸ ἄπατο κανάλι
καὶ μέσ' 'ς τὴν λίμνην ἐχύθηκε νὰ 'ρθῇ νὰ μᾶς ξεβγάλλῃ;

ΚΠαλαμ. Τραγοῦδ. πατρ. 32. Συνών. ἄβαθος II, ἀπά-
τωτος 2, ἀντίθ. ρηχός. β) Ὁ εἰς μέγα βάθος ἐξικνού-
μενος, ἐπὶ ἐδάφους Ἀθῆν. Ἡπ. (Ζαγόρ.) Μάν.: Ἀπατα χῶματα
Ζαγόρ. Ἐσκαψα καὶ ἡῦρα ἄπατο χῶμα Μάν. Δὲ μπορείς
νὰ θεμελιώσῃς σπιτί ἐκεῖ, τὰ χῶματα εἶναι ἄπατα Ἀθῆν.
Συνών. βαθύς, ἀντίθ. ρηχός. γ) Ὁ ἀτάκτως ἐρριμι-
μένος, ἄτακτος Ἡπ.: Ὅλα τὰ ἔκαμε ἄπατα (ἄνω κάτω).
Συνών. ἀκατάστατος I β. δ) Τὸ οὐδ. οὐς., τὸ λίαν
βαθὺ, τὸ ἀπύθμενον μέρος ἐνιαχ.: Τῆς γῆς τ' ἄπατα Λεξ.
Βλαστ. 377. 'Σ τ' ἄπατα τ' ἐς γῆς θὰ τοῦ βοῆς αὐτὸ Στερελλ.
(Αἰτωλ.) Θὰ τοῦν ρίξου 'ς τ' ἄπατου (εἰς μέρος ὁποῖον δὲν
δύναται νὰ ἐξέλθῃ) Ἡπ. Ἀπατου νὰ γέν'! (ἀρὰ) αὐτόθ. Δυὸ
σακαφλόρες . . . ἔβγαιναν τώρ μ' ὅλα τὰ παννὰ 'ς τ' ἀνοιχτὰ
καὶ 'ς τ' ἄπατα ΚΧρηστομ. Κερέν. κούκλ. 45. 2) Μεταφ.
ἄπειρος, ἀμέτρητος, ἀναρίθμητος Βιθυν. Ἡπ. (Χουλιαρ.)
Προπ. (Κύζ.) Σῦρ.: Ἐχει γρόσια ἄπατα Κύζ. Ἐχ' ἄπατα
χρήματα Χουλιαρ. Κεῖνα πῶπαθα γὼ 'φέτο ἄπατα εἶν' Βιθυν.
Μόδια καὶ ἄπατα! (εὐχή, ἥτοι μόδια καὶ μόδια ἄπατα) Κύζ.
|| Φρ. Ἀπατα λέει (λέγει πολλὰ καὶ ἄτοπα) Σῦρ. Συνών.
ἀλογόγιστος Α 1 β, ἀλόγιστος 2, ἀμέτρητος 2,
ἀναρίθμητος 1.

Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Ἀπατὴ Τρῦπα καὶ τοπων. Εὐβ.
(Στρόπον.)

ἄπατος (II) ἐπίθ. Σκόπ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ρ. πατῶ.

Ἀπάτητος Α 1, ὁ ἰδ.: Ἐχασα τοῦ δρόμου καὶ γύρ'ζα
οἱ τόπ' ἄπατ' (εἰς τόπους ἀπατήτους).

ἄπατῶ κοιν. ἀπατάου Πελοπν. (Λεντεκ. Τριφυλ. κ. ἄ.)
'πατῶ Ἡπ. Θράκ. Κύπρ. 'πατάου Πελοπν. (Λεντεκ.) Μέσ.
ἀπατῶμαι λόγ. σύνηθ. ἀπαιεῖμαι σύνηθ.

Τὸ ἀρχ. ἀπατῶ.

1) Δολιεύομαι, ἔξαπατῶ τινα κοιν.: Μ' ἀπάτησε καὶ
μοῦ πήρε τὰ λεφτὰ κοιν. Ἐγὼ δὲν ἀπατάου τὸν κόσμον Πελοπν.
(Τριφυλ.) Συνών. γελῶ, ξεγελῶ. β) Μέσ. πλανῶμαι
λόγ. σύνηθ.: Ἀπατᾶσαι, φίλε μου, δὲν εἶναι ὅπως τὰ λές.
Συνών. γελιέμαι (ἰδ. γελῶ). 2) Ἀποπλανῶ, διαφθείρω,
ἐπὶ κόρης κοιν.: Ἀπάτησε τὸ κορίτσι. Τὴν ἀπάτησε τὴν
κωπέλλα κ' ὕστερα δὲν ἤθελε νὰ τὴν παντρευτῇ κοιν. Δὲν
ἀπαιεῖται μὲ κανένα ἢ ἀδρεφὴ σου ποῦ τὴν λές τόσο τίμα
ὁποῦ εἶναι; (ἐκ παραμυθ. δὲν ἀπαιεῖται = δὲν εἶναι δυνατόν
ν' ἀπατηθῇ) Κέρκ. (Νύμφ.) Ἐτάισε τὰ ἀνταδέλφια τῆς 'πατη-
μένης κόρης καὶ ἡσύχασαν (Ἐβδομ. 6, 25, 8). Συνών. ἀγ-
γίζω Α 4 γ, ἀναπατῶ, καταστρέφω, ξεπαρθε-
νέω, περιάζω.

ἀπάτωτος ἐπίθ. σύνηθ. ἀπάτουτους Μακεδ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπίθ. *πατωτός < πα-
τώνω.

1) Ὁ μὴ πατωμένος, ὁ μὴ ἔχων πάτωμα, ἐπὶ οἰκη-
μάτων, σύνηθ.: Σπίτι - μαγαζὶ - ὑπόγειο ἀπάτωτο. || Ἄσμ.

Πουλεῖ καὶ σπιτί ἀπάτωτο καὶ σπιτί πατωμένα
Θράκ. (Σηλυβρ.) 2) Ὁ μὴ ἔχων πάτον, ἀπύθμενος
Μακεδ. — Λεξ. Πρω. Συνών. ἄβαθος II, ἄπατος (I) 1.

ἄπαντα ἐπίρρ. Α.Ρουμελ. (Ἀγχίαλ.) Κίμωλ. Σῦρ.
— Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ. Δημητρ. Πρω. ἄπαντο Θήρ. (Οἶα)

ἄμπαυα Πελοπν. (Καρδαμ. Λακων. Μάν.) — ΚΠασαγιάνν. Παραμύθ. 7

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄπαντος, παρ' ὃ καὶ ἄπανος. Ὁ τύπ. ἄμπαυα ἐκ τοῦ *ἄπανα δι' ἀνάπτ. ἀλόγου ἐρρίνου.

Ἀκαταπαύστως, συνεχῶς, ἀδιακόπως ἐνθ' ἄν.: Ἄπαντα δουλεύει αὐτός ὁ ἄνθρωπος Λεξ. Δημητρ. Ἄμπαυα ἐργάζεται Λακων. Δουλεύει ὁ μύλος ἄπαντα Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ. Περνοῦνε ἄπαντα (ἐνν. ἄνθρωποι) Σῦρ. Ἄπαντο βρέχει Οἶα Ἄπαντα μιῇ Ἀγχίαλ. Ἄπαντα τὰ γυρεύουνε τ' ἀβγά Κίμωλ. Τὸ ἀθῶο Χριστιανικὸ αἶμα ποῦ εἶδαν σκληροὶ μάρτυρες νὰ χύνη ἀλύπητα, ἄμπαυα, ἀτέλειωτα ΚΠασαγιάνν. ἐνθ' ἄν. || Ἄσμ.

Ἡ κυρά μου σκούζ' ἄμπαυα | κ' ἐγὼ τό 'χω σὲ λίγο Μάν.

ἀπαντάδα ἡ, Ἀθῆν. Χίος κ. ἄ.

Ἐκ τῆς ἀντων. ἀπαντός καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άδα (Ι).

1) Μωρία, ἀνοησία Χίος 2) Τὰ αἰδοῖα ἀνδρὸς Ἀθῆν.: Λέ μαζεύνεις τὴν ἀπαντάδα σου; Πβ. ἀπαντός 1.

***ἀπ' αὐτῇ-τῇ μερξά** ἐπίρρ. ἀποτ-τεμέρα Καλαβρ. (Μπόβ.) ἀπουτ-τουμέρα Καλαβρ. (Μπόβ.)

Ἐκ τῆς φρ. ἀπ' αὐτῇ τῇ μερξά.

Ἐκ τούτου τοῦ μέρους, ἐντεῦθεν. Συνών. ἀπεδῶ 1.

ἄπαντος ἐπίθ. Εὐβ. (Αὐλωνάρι.) κ. ἄ. — Γ'Επαχτίτ. ἐν Προπυλ. 1,237 — Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ. Πρω. Δημητρ. ἄπαντους Μακεδ. ἄπανος Μακεδ. (Καστορ.) ἄπανους Μακεδ.

Τὸ μεταγν. ἐπίθ. ἄπαντος.

1) Ἀκατάπαυστος, ἀδιάκοπος, συνεχῆς ἐνθ' ἄν.: Ἄπαντο παιχνίδι Λεξ. Πρω. Ἄπαντο κλάμα Λεξ. Δημητρ. Ἄπαντους βορξὰς τρανάει αὐτὲς τ'ς μέρις Μακεδ. Τί ἄπαν' βρουχὴ εἶναι σήμερα! αὐτόθ. Κόσμος πολὺς ποῦ φέρνει ἄμετρη ταραχὴ μὲ τὸ ζωηρὸ καὶ ἄπαντο κίνημά του Γ'Επαχτίτ. ἐνθ' ἄν.

2) Ὁ μὴ μένων ἡσυχος, ὁ μὴ ἡσυχάζων Μακεδ.: Τί ἄπανον πιδί εἶν' αὐτό! Συνών. ἀνησύχαστος, ἀνήσυχος 1, ἀντίθ. ἡσυχος.

ἀπαντός ἀντων. προσωπικὴ πολλαχ. ἀπαῦτος Σύμ. ἀπαντόνος Κρήτ. ἀπαντεῖνος Χίος ἀπεντός Χίος κ. ἄ. ἀπεντεῖνος Χίος ἀποφτός Κύθν. Σῦρ. κ. ἄ. ἀπατός πολλαχ. ἀπατὲ Τσακων. ἄπαντός Κάρπ. Λυκ. (Λιβύσσ.) Ρόδ. κ. ἄ. ἄπαντος Σύμ. ἄπαντόνος Κρήτ. ἄπαντεῖνος Κρήτ. ἄπαντένος Κρήτ. (Ρέθυμν. κ. ἄ.) ἄποφτεινός Νάξ. (Ἀπύρανθ.) ἄποφτός Κύθηρ. ἄπουφτός Ρόδ. ἄβεντός Κύθηρ. ἄβευτοῦνος Κύθηρ. ἄπατός Αἰγιν. Καρ. (Μοῦγλ.) Ρόδ. Τήλ. ἄποτοῦνος Μέγαρ. Γενικ. ἀπατοῦθες Πόντ. (Χαλδ.)

Ἡ μεσν. ἀντων. ἀπαντός, παρ' ἣν καὶ ἀπατός. Οἱ τύπ. ἀπαντεῖνος, ἀπαντόνος, ἄπαντένος, ἀπεντός, ἀποφτός, ἄβευτοῦνος, ἀπαῦτος κλπ. ἐρμηνεύονται παρὰ τοὺς τύπ. αὐτεῖνος, αὐτόνος, αὐτένος, εὐτός, ἴφτός, εὐτοῦνος, αὐτός κλπ. τοῦ ἀπλοῦ αὐτός. Τὰ δὲ μετὰ τοῦ μέσου β ἄποφτός, ἄβεντός, ἄβευτοῦνος ἐρμηνεύονται ἐκ τῆς ἐνάρθρου ἐκφορᾶς τὸν ἄποφτόν κττ.

1) Ἐνάρθρως ἀντὶ προσώπου ἢ πράγματος, τὸ ὅποιον λησμονοῦμεν ἢ εὐφημητ. ἀποφεύγομεν νὰ δηλώσωμεν, αὐτός πολλαχ.: Ἡρθεν ὁ ἀπαντός γιὰ τὸ φῶς (ὁ ἡλεκτρολόγος) Ἀθῆν. Δῶσ' μου - φέρε μου τ' ἀπαντὸ γιὰ τὴ σιάχη (τὸ στακτοδοχεῖον) αὐτόθ. Καὶ γενικώτερον ἀντὶ τοῦ ὁδεῖνα: Ἐφυγε ὁ ἀπαντός; πολλαχ. Δῶσ' μου τ' ἀπεντὸ (τὸ δεῖνα πράγμα) Χίος Ἐζήταν σε ὁ ἄπουφτός Ρόδ. Ὡς καὶ τὴν ἀπεντεῖνα τοῦ μπαμπά του τοῦ ἄδωκα κ' ἡπιασένε καὶ δὲν ἡπαμην (ἐνν. φωτογραφίαν) Χίος Τὸ ἄποφτεινὸ (τὸ αἰδοῖον γυναικὺς) Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Ἡρθεν ὁ ἴφτόνος καὶ μοῦ

ἔφερε τὸ ἄπαντόνο νὰ τ' ἀπαντώσω Κρήτ. || Παροιμ. Ἀπὸ τῆς μυλωνοῦς τὸν ἀπεντὸ ὀρθογραφία γυρεύεις; (τὸν ἀπεντὸ = τὸν πρωκτόν. Εἰρωνικῶς ἐπὶ τοῦ ἐμπαίζοντος ἄλλους ὡς ἀνοήτους) ἄγν. τόπ. Ὡς τοῦ καματεροῦ τὰ ἄπαντὰ ἀναμιλαώνουν οἱ ἀκαμάτες (εἰς τοὺς ἱκανοὺς προσκολλῶνται ὡς παρὰσιτοι οἱ ἀνίκανοι. ἀναμιλαώνουν = ἀναμολαδώνουν, φυτρώνουν. ἄπαντὰ = ὄρχεις) Κάρπ. Καὶ μετὰ τῆς ἀντων. σου, του: Ἡ ἀπατός του (ὁ σύζυγός μου, ὁ ἄντρας μου) Λυκ. (Λιβύσσ.) Ἡ ἀπατός του (ὁ κύριος) Κυδων. Ἡ ἀπαντή του (τὸ αἰδοῖον του). Τὰ ἀπαντά του (οἱ ὄρχεις) σύνηθ.

β) Μετὰ τῆς ἀντων. μου, σου, του ὁ ἴδιος ἐγὼ Κρήτ. Σάμ. Σύμ. Τήλ. κ. ἄ. — Μλελέκ. Ἐπιδόρρ. 77: Τοῦ ἄπα τ' ἀπατοῦ τ' Σάμ. Οἱ ἀπατοὶ μας ἡφταιοῦμεν (ἐπταίομεν) Σύμ. || Ἄσμ.

Ἄλλη γάμμια δὲν ἀγαπῶ παρὰ τὴν ἀπατὴ σου Κρήτ.

Τὸ δαχτυλίδι σου φορῶ καὶ τ' ὄνομά σου λέω, τὸν ἀπατόν σου δὲν θωρῶ καὶ κάθομαι καὶ κλαίω Τήλ.

Καλῶς καὶ τὸ ρεμίδι του, καλῶς τὸν ἀπατό του Μλελέκ. ἐνθ' ἄν. Ἡ χοῆσις καὶ ἐν Στάθῃ πρᾶξ. Γ στ. 179 (ἐκδ. ΚΣάθα σ. 158) «δὲν εἶν' προδότης μηδὲ ὀχθρός, παιδί 'ναι τ' ἀπατοῦ σου». 2) Κατ' ὀνομαστ. μετὰ τῆς προσωπικῆς ἀντων. μου, σου, του, της, ἐνίοτε δὲ ἐν συνεκφ. μετὰ τοῦ ἀτὸς πρὸς ἐντονωτέραν ἀντιδιαστολήν, ἐκφερομένη ἀνάρθρως ἢ ἐνάρθρως, ἐγὼ αὐτός, μόνος μου πολλαχ.: Ἐπαίχτην ἀπατός του Κύπρ. Ἐβκαλες τ' ἀμ-μάτιν σου ἀπατὴ σου αὐτόθ. Πατὴ μου πῆγα καὶ μὲ ἔδωσε Καρ. (Μοῦγλ.) Εἶδ' ἀπατός σου; (διατὶ μόνος σου;) Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Ἀτός μου καὶ ἀπατός μου. Τὸ 'καμε ἀτός του καὶ ἀπατός του πολλαχ. Νὰ πάρης ἢ ἀπατὴ σου τὸ δαμαλάκι νὰ τὸ πᾶς 'ς τὸ χωριὸ Ἀστυπ. Ἀπατὴ μου πλύνω, ἀπατὴ μου μαερεύω Θήρ. Ἀπατός τ' τοῦ 'πε Τήν. Ἀπατός μου λούν-νουμου Λυκ. (Λιβύσσ.) || Φρ. Ἀτός του καὶ ἀπατός του! (εὐχὴ ὅπως κακὸν τι ἐντοπισθῇ εἰς τὸ πρόσωπον τὸ ὑποστάν τὸ κακὸν τοῦτο) ἐνιαχ.

|| Παροιμ.

Ἀπατὴ της τὸ πελέκα ἢ γαιδάρα τὸ σομάρι, ἢ πλατὺ δῆς ἢ στενὸ δῆς, ἀπατὴ της τὸ πελέκα (ἐπὶ γυναικὸς ἄφρονος ἢ ἀβούλου) Κρήτ. — Γνωμ. Πολλὲς φορὲς ὁ ἄνθρωπος ἀτός του καὶ ἀπατός του κάνει κατὶ καμώματα ποῦ δὲν τὰ κάβ' ὀχτρός του Ἴων. (Κρήν.)

Δυστυχησμένε ἄνθρωπε, ἀτός σου καὶ ἀπατός σου κάνεις κακὸ τοῦ λόγου σου ποῦ δὲν τὸ κάνει ὀχτρός σου

Πελοπν. (Ξηροχώρ.) || Ἄσμ.

Ἀφης με, Χάρ', ἀφ' τὰ μαλλιά καὶ πιάσε μ' ἀφ' τὸ χέρι καὶ δεῖξε μου τὴν τέντα σου κ' ἐγ' ἀπατός μου πάγω

Κρήν.

Ἐστελεν χίλγιους τὸ πρωί, χίλγιους τὸ μεσημέρι καὶ τὰ ἄλγισβασιλέματα ἐπῆεν καὶ πατὴ της

Ρόδ.

Γυρίζει, μπαίνει σ-σώπορτα ἀτὴ της, ἀπατὴ της, τρέχει τδαί πά' 'ς τὴν μάν-ναν της τδαί ἀνοίγει τδαί λαλεῖ της (ἀνοίγει ἐνν. τὸ στόμα της) Κύπρ.

Δὲν ἔχεις παλαμζὰν χαρτὶ καὶ κοντυλζὰν μελάνι νὰ στείλῃς μὲ τοῖς βάες σου κ' ἤρτες ἢ ἀπατὴ σου; Σύμ.

Γὴ κάμετε τὸ δίκαιον μου γὴ κάμνω τ' ἀπατὴ μου

Κάρπ. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Χρον. Μορ. Η στ. 5827 (ἐκδ. JSchmitt) «τὸ πῶς τὸν ἀποσκέπασεν ὁ ρῆγας ἀπατός του». Καὶ κατὰ πτώσιν γενικ. ἀπατοῦθες = μόνος του Πόντ. (Χαλδ.): Ἄσμ.

Τοῦ λουτροῦ ἢ πόρτα τρώμαξεν κ' ἐνοίγεν ἀπατοῦθες.

